İstanbul BAM, 13. HD., E. 2022/771 K. 2024/1693 T. 31.10.2024

İstanbul BAM - 13. Hukuk Dairesi
Esas No.: 2022/771
Karar No.: 2024/1693
Karar tarihi: 31.10.2024
Belgeyi Lexpera'da Görüntüle

Esas

Karar

B Ö L G E A D L İ Y E M A H K E M E S İ K A R A R I

MAHKEMESİ:İSTANBUL 17. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

NUMARASI:2021/178 Esas - 2022/38 Karar

TARİHİ:02/02/2022

DAVA:Tanıma Ve Tenfiz

İlk derece Mahkemesinde yapılan inceleme sonucunda verilen karara karşı davalı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuş olmakla dava dosyası incelendi:

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMASININ ÖZETİ:Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Liberya'da mukim müvekkilinin ... numaralı ve Liberya bayraklı dökme yük gemisi ... isimli geminin donatanı olduğunu, Türkiye'de mukim davalının ise taşımacılık ve lojistik hizmetleri ile iştigal etmekte olan bir şirket olduğunu, müvekkili ile ... arasında geminin 5 Mart 2019 ile 10 Mart 2019 tarihleri arasında yapacağı taşımaya ilişkin 24 Ocak 2019 tarihli bir gemi kiralama sözleşmesi akdedildiğini, çarterpartiye ilişkin müzakere, mutabakat ve sonrasında alacaklılar tarafından yapılan ödeme talebi, tahkim bildirimi gibi yazışmalar broker olarak görev alan dava dışı ... isimli şirket aracılığıyla yapıldığını, sözleşmenin kurulma aşamasından itibaren iki tarafın da bütün talep ve cevaplarını söz konusu brokere ilettiklerini ve her türlü iletişime broker üzerinden devam edildiğini, tüm yazışmaların ... isimli e-posta adresine gönderilen e-postalar ile yapıldığını, ... Şirketinin taraflar arasında akdedilen işbu çarterparti uyarınca müvekkiline 104.459,38 ABD Doları tutarında borçlu olduğunu, ancak borçlunun çarterpartiden doğan yükümlülüklerini ihlal ettiğini ve ödemeyi taahhüt ettiği tutarı ödemediğini, müvekkili tarafından davalı yana defaatle ihtarlar gönderildiğini, davalı tarafından gönderilen 20 Mayıs 2019 tarihli e-posta ile müvekkiline borçlu olunduğunun ikrar edildiğini, davalı tarafından gönderilen 27 haziran 2019 tarihli e-posta ile müvekkiline borçlu olunan tutarın Temmuz ayı sonuna kadar ödeneceğinin taahhüt edildiğini,

söz konusu e-postalara rağmen borç ödenmediğini, müvekkilinin çarterpartinin 17.maddesi altında mutabık kalınan tahkim şartı uyarınca Londra Denizcilik Hakemleri Birliği nezdinde tahkim yoluna başvurduğunu, Tahkim yargılaması devam ederken müvekkilinin alacağını güvence altına almak için İstanbul Anadolu 5.Sulh Hukuk Mahkemesi nezdinde ihtiyati haciz talep edildiğini, mahkemece ...'in taşınır ve taşınmaz malları mevcut banka hesapları ve üçüncü kişilerdeki alacaklarına ihtiyati haciz konulmasına karar verildiğini, kararın ... infaz edildiğini ve davalının ... Bankası nezdinde 37.011,20 USD bakiyesi üzerine ihtiyati haciz konulduğunu,Tahkim yargılaması neticesinde ... tarafından verilen 2 Temmuz 2020 tarihli karar ile davalının müvekkiline 104.459,38 ABD Doları tutarında tazminat ödeme yükümlülüğünün bulunduğu kararına bağlandığını, kararda yargılama giderlerine ilişkin karar verme hakkının saklı tutulduğunu, karara yasal süresi içerisinde temyiz yoluna başvurulmadığını ve kararın kesinleştiğini, Hakem ... ayrıca 28 Ağustos 2020 tarihli kararıyla hükmün masraflarına davalının katlanmasına karar verdiğini ve davacı tarafından karşılanan masraflardan 21.062,50 İngiliz Sterlini ve işbu kararın alınabilmesi için yapılan masraflara binaen 1.250,00 İngiliz Sterlini'nin senelik %4,5 oranından ve karar tarihi olan 28 Ağustos 2020 tarihinden başlayarak fiili ödeme tarihine kadar geçen süre için üç aylık bakiye üzerinden hesaplanacak olan bileşik faizi ile birlikte davalı tarafından müvekkiline ödenmesine hükmedildiğini, karara karşı temyiz yoluna gidilmediğini ve kararın kesinleştiğini, hakem kararlarında hükmedilen tutarların ödenmesi talebiyle davalıya gönderilen ihtar yazılarının akabinde başlatılan arabuluculuk sürecinin sonuçsuz kaldığını, müvekkili ile davalı arasında ki alacağın konusunun geminin çarterparti altında ve ihlali neticesinde uğramış olduğu zararlardan oluştuğunu, mahkemenin görevli olduğunu, tenfizi talep edilen kararın ticari ilişkiden doğan bir uyuşmazlık ile ilgili olduğunu tahkim yerinin Londra olduğunu, Birleşik Krallığın Türkiye'nin de taraf olduğu New York Sözleşmesi'ne taraf olduğunu, işbu davada New York Sözleşmesinin uygulanması gerektiğini, tenfiz davalarının New York Sözleşmesi'nde sayılan tüm şartları karşılar nitelikte olduğunu, sözkonusu hakem kararının tenfizinin önünde herhangi bir engel olmadığını beyanla İngiliz Hakem ... tarafından verilen tenfiz şartlarının tümünü taşıyan ve kesinleşmiş olan 2 Temmuz 2020 tarihli Hakem Kararı'nın aynen tenfizini, İngiliz Hakem ... tarafından verilen tenfiz şartlarının tümünü taşıyan ve kesinleşmiş olan 28 Ağustos 2020 tarihli Hakem Kararının aynen tenfizini, yargılama giderleri ve vekalet ücretlerinin davalı üzerine bırakılmasını talep etmiştir.Davalıya usulüne uygun olarak dava dilekçesi tebliğ edildiği halde cevap dilekçesi sunmadığı görülmüştür.

İLK DERECE MAHKEMESİNİN KARARININ ÖZETİ:İlk Derece Mahkemesi 02/02/2022 tarih ve 2021/178 Esas - 2022/38 Karar sayılı kararında;"Dava;Gemi kiralama sözleşmesinden kaynaklanan alacağa ilişkin olarak İngillere-Londra'da verilen 02.07.2020 ve 28.08.2020 tarihli iki ... hakem kararının Türkiye'de tenfizi istemine ilişkindir.Yabancı hakem kararlarının tenfizi 5718 sayılı MÖHÜK'de düzenlenmiştir. Bu konudaki diğer bir düzenleme ise Türkiye tarafından 1991 yılında onaylanan (RG. 25.9 1991/21002) Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkındaki New York Konvansiyonudur. Anayasamızın 90/V.maddesine göre usulüne uygun olarak onaylanan milletlerarası antlaşmalar kanun hükmünde olup 5718 sayılı MÖHÜK m. 1/f.2'de, Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu milletlerarası antlaşma hükümleri saklı tutulmuştur.New York Konvansiyonu hükümlerinin uygulanması Türkiye'nin yanı sıra kararı verildiği ülkenin de konvansiyona taraf olması halinde mümkündür. Dava konusu her iki hakem kararı İngiltere'de verildiğine göre, İngiltere'nin Konvansiyona taraf olup olmadığının tespiti önem taşımaktadır. İngiltere 1975 yılında Konvansiyona taraf olmuştur. (New York Konvansiyonuna taraf

ülkelerin listesi için bkz. Prof.Dr.... Milletlerarası Özel Hukuka İlişkin Temel Mevzuat 14.bası İstanbul 2020 s 549-554) Bu nedenle Londra'da verilen hakem kararlarının Türkiye'de tenfizinin mümkün olup olmadığı New York Konvansiyonu hükümlerine göre değerlendirilmelidir.Yabancı hakem kararının Türkiye'de tenfiz edilebilmesi New York Konvansiyonu'nun 1V-V Maddelerinde aranılan şartların gerçekleşmiş olmasına bağlıdır.NewYork Konvansiyonu'nun 1V. maddesine göre, tenfiz talep eden tarafın yabancı hakem kararının aslını veya usulüne göre onanmış suretini, tahkim anlaşmasının aslını veya usulüne göre onanmış suretini tercümeleri ile birlikte mahkemeye sunması gerekmektedir. Davacı vekili 28.10.2021 tarihli dilekçesi ekinde, ingiliz hakem hakem ... tarafından verilen 02.07.2020 ve 28.08.2020 tarihli hakem kararlarının asılları ile kesinleşmeye dair karar örneklerini, tahkim anlaşmasının aslını, usulüne uygun tercümeleri ile birlikte dosyaya ibraz edildiğinden, sözkonusu dava koşulu sağlamıştır. (Bilirkişi raporunda belirtilen apostil şerhi, ... (... 87) tahkim anlaşmasının İngiltere'de yapılan Türkçe tercümesine ilişkindir.) Tahkim şartı 24 Ocak 2019 tarihli ... 87. Maddesinde kabul edilmiş olup taraflar arasında gemi kira şözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların Londra'da tahkim yoluyla çözümleneceği kararlaştırılmıştır. New York Konvansiyonu'nda hakem kararının tenfizi şartları, "aleyhine hakem kararı ileri sürülen tarafın ispat edilmesi gerekli olan şartlar" ve "mahkeme tarafından resen incelenecek şartlar" olmak üzere iki bölümde düzenlenmiştir. New York Kon vansiyonu'nun V(1) maddesinde hakem kararının tenfizinde davalı tarafından iddia ve ispat edilmesi gerekli olan şartlar; tarafların tahkim sözleşmesi yapma ehliyetlerinin olmaması veya tahkim sözleşmesinin taraflarca tabi kılındığı kanuna ya da taraflarca hukuk seçimi yapılmamışsa hakem kararının verildiği yer kanununa göre hükümsüz olması, aleyhine hakem hükmü dermeyan olunan tarafın, hakemin tayininden veya hakemlik prosedüründen usulü dairesinde haberdar edilmemiş olması veyahut delillerini ikame etmek imkanını elde edememiş olması, hakem kararının, hakem sözleşmesinde veya hakem şartında derpiş edilmeyen bir ihtilafa ilişkin olması yahut hakem sözleşmesi veya hakem şartının şümulünü aşan hükümleri muhtevi bulunması, hakem mahkemesinin teşkilinin veya hakemlik prosedürünün tarafların anlaşmasına ve anlaşmada açıklık olmayan hallerde hakemliğin cereyan ettiği yer kanunu hükümlerine uygun olmaması, hakem kararının, taraflar için bağlayıcılık kazanmamış veya verildiği yer kanunu veya tabi olduğu kanun bakımından yetkili bir makam tarafından iptal edilmiş veya hükmün icrası geri bırakılmış olması,New York Konvansiyonu'nun V(1)(a) maddesi uyarınca tahkim anlaşmasının taraflarının ehliyetsiz olması veya tahkim anlaşmasının gerçersiz olması bir tenfiz engelidir. New York Konvansiyonu'nun V(1)(a) maddesinde yer alan bu engelin dikkate alınabilmesi için tenfiz davasında davalı tarafından öne sürülmesi ve ispatlanması gerekmektedir.Eldeki dosyada davalı, usulüne uygun tebligata rağmen duruşmalara katılmadığı gibi davayada cevap vermemiştir.New York Konvansiyonunun V(2).maddesinde hakem kararının tenfizin de mahkemece resen dikkate alınacak koşullar ise Hakem kararının, tenfiz devletinin hukukuna göre tahkim yolu ile çözümünün mümkün olması ile kararın tenfiz devletinin kamu düzenine aykırı olmaması şeklinde düzenlenmiştir.Dava dosyasında tenfizi istenilen hakem kararlarına konu uyuşmazlık, gemi kiralama sözleşmesinden doğan alacağa ilişkin olduğundan Türk hukukuna göre tahkime elverişlidir.New York Konvansiyonu'nun V/2. maddesinin (b) bendi uyarınca hakem kararının tenfiz devletinin kamu düzenine aykırı olması bir tenfiz engelidir. Taraflarca ileri sürülmese dahi hakem kararının kamu düzenine aykırı olup olmadığı mahkemece resen dikkate almalıdır. Tenfiz talebine konu Londra'da verilen iki...hakem kararından 02.07.2020 tarihli birinci hakem kararı uyuşmazlığın esasına, 28.08.2020 tarihli ikinci karar ise yargılama masraflarına ilişkindir. Dava dosyasına sunulan belgelerden, davacı ... Ltd.'nin donatanı olduğu... nolu ...

isimli geminin Tunus'dan Kongo'ya yapılacak bir zaman çarteri için davalı ... ve ... Ltd. Şti'ye kiralandığı, davacı donatanın 24 Ocak 2019 tarihli bağlama özetinde kabul edilen tahkim şartına dayanarak zaman çarterinden kaynaklanan alacağının tahsili için tahkime başvurduğu, anlaşılmaktadır. İngiliz Hakem ... tarafından verilen hakem kararında, davalının tahkim başvurusundan haberdar edildiği, hakemini ataması için davalı tarafa süre verildiği, kendi hakemini seçmemesi halinde yargılamanın tek hakem tarafından yapılacağının bildirildiği, davalının kendin hakemini atamadığı, hakemin, davalıdan iddia ve savunmalarını bildirmesini istediği, davalı tarafın dilekçe sunmadığı, ancak hakeme gönderdiği e-mailde davacının,davalının malvarlığı üzerine ihtiyati haciz koydurarak bütün müzakere yollarını kapattığı ve artık müzakere yapılamayacağını ifade ettiği, hakemin davalıya savunmalarını yapması için 17.06.2020 tarihine kadar süre vermesine rağmen savunma yapmadığı, davalının 05.06.2021 tarihinde gönderdiği e-mail ile malvarlığına ihtiyati haciz konulması sebebiyle başka bir talebi kabul etmediğini bildirdiği, hakemin tekrar davalıya 22.06.2020 tarihine kadar savunma yapması için süre verdiği görülmüştür.Bu yönüyle hakem kararında savunma hakkının ihlal edildiğini gösteren herhangi bir husus bulunmamaktadır. Davalı tahkim yargılamasından hakem seçiminden usulüne uygun olarak haberdar edilmiş ve savunma yapması için süre verilmiştir. Hakem kararında, çarterparti hükümleri ve taraflar arasındaki yazışmalar esas alınarak hüküm tesis edilmiştir. Hakem,davalının davacının alacaklı olduğu iddia ettiği 104.459,38 Amerikan Doları alacağın tutarına da itiraz etmediğini e-maillerde bu tutarı ikrar ettiğini de dikkate alarak söz konusu tutarın davalı tarafından ödenmesine, tahkim yargılama masrafı hesaplama yetkinin olduğuna karar vermiştir. 28.08.2020 tarihli nihai hakem kararı ile tahkim yargılama masrafları hesaplanmıştır....(... - ...) Sekreteri tarafından yazılan 15.09.2020 tarihli yazıda tek hakem tarafından verilen 02.07.2020 tarihli hakem kararının nihai olduğu, bu karara karşı İngiliz mahkemelerinde yargı yoluna başvurulmadığı; 1996 İngiliz Tahkim Kanunu uyarınca hakem kararının verildiği tarihten itibaren 28 gün içinde bu karara karşı herhangi bir itiraz veya temyiz başvurusunun bulunmadığı ifade edilmiştir. Buna göre hakem kararlarının tesisinde ve karar içeriğinde Türk kamu düzenine aykırılık görülmemiştir.Yapılan yargılama sonunda; davacı ... Ltd.'nin donatanı olduğu ... nolu ... isimli geminin Tunus'dan Kongo'ya yapılacak bir zaman çarteri için davalı ... ve Ticaret Ltd. Şti'ye kiralandığı, davacı donatanın 24 Ocak 2019 tarihli bağlama özetinde kabul edilen tahkim şartına dayanarak zaman çarterinden kaynaklanan alacağının tahsili için Londra'da tahkime başvurduğu, İngiliz Hakem ... tarafından uyuşmazlığın esasına ilişkin olarak 02.07.2020 tarihinde, yargılama masrafları konusunda da 28.08.2020 tarihinde iki ayrı karar verildiği, İngiltere ve Türkiye'nin Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında New York Konvansiyonu'na taraf olması ve MÖHUK m.1/f.2'de Milletlerarası Antlaşmaların saklı tutulması nedeniyle Londra'da verilen Hakem kararlarının Türkiye'de tenfizi koşullarının New York Konvansiyonu hükümlerene göre değerlendirileceği; İngiltere ile Türkiye'nin New York Konvansiyonu'na taraf olmaları sebebiyle iki devlet arasında hakem kararlarının tenfizinde mütekabiliyetin bulunduğu, hakem kararları zaman çarterinden doğan kira alacağına ilişkin olduğundan uyuşmazlığın Türk hukukuna göre tahkime elverişli olup Türk kamu düzenine aykırılık bulunmadığı, davalı taraf davaya cevap verilmemekle beraber dosya kapsamı ve sunulan belgelere göre İngiliz Hakem ... tarafından verilen 02.07.2020 ve 28.08.2020 tarihli hakem kararlarının New York Konvansiyonu hükümlerine göre tenfizine engel bir durum bulunmadığı kanaatine varıldığından, bu kanaat ışığında davanın kabulü ile sözkonusu hakem kararlarının mahkememiz tarafından TENFİZİ yönünde aşağıdaki şekilde hüküm kurmak gerekmiştir."gerekçesi ile, ''Davanın KABULÜ ile İngiliz Hakem .. tarafından verilen 02.07.2020 ve 28.08.2020 tarihli hakem

kararlarının TENFİZİNE,'' karar verilmiş ve karara karşı davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ:Davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle; Möhük 48. madde kapsamında davacı yabancı tüzel kişinin teminat göstermek zorunda olduğunu, bu şartları yerine getirmediğini,Yabancı hakem kararının tanınması ve tenfizi talebi de dava olduğundan tanıma ve tenfiz hakkında bulunan davacı yabancı ise 5718 sayılı MÖHUK'un 48. maddesine göre teminat gereklidir. Davacının mensup olduğu veya ikamet ettiği ülke ile Türkiye arasında teminattan muafiyet konusunda iki veya çok taraflı anlaşma varsa teminat istenmeyecektir.Bu kapsam da 20.10.2021 tarihli 1. Celse duruşmanın 3 numaralı ara kararında ;"TC ile davacının mukim olduğu Liberya arasında MÖHÜK 48 maddesinde düzenlenen yabancılık teminatına muafiyet ile ilgili uluslararası anlaşma yada fiili mütekabiliyet olup olmadığı hususunda bilgi verilmesi için Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne müzekkere yazılmasına" maddesine göre ara karar verildiğini,Verilen bu ara karara karşı Adalet Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü(Hukuk Mütalâa ve Görüş Bürosu) tarafından verilen cevapta;"Ülkemiz ile Liberya Cumhuriyeti arasında teminattan muafiyet hususunda mütekabiliyet tesis eden ikili veya çok taraflı bir uluslararası anlaşma bulunmadığı hakkında Dışişleri Bakanlığından alınan 09.09.2016 tarihli ve ... sayılı yazı ekte gönderilmektedir. Fiilî mütekabiliyete ilişkin olarak ise, başka bir vesile ile Dışişleri Bakanlığından alınan 03.02.2014 tarihli ve 2014/4254792 sayılı yazıda; Liberya'da dava açan Türk vatandaşlarının veya tüzel kişilerin teminat gösterme zorunluluğunun bulunmadığı belirtilmektedir." denildiğini,Sonuç itibarıyla, konunun değindiği hukukî durum yukarıda açıklanmıştır. Bu çerçevede, Türkiye'de dava açan veya davaya katılan Liberya vatandaşlarına teminat yatırmaktan muafiyet tanınıp tanınmayacağı hususunun yargı yetkisi ve takdir hakkı dâhilinde değerlendirmesinin mahkemesine ait olduğu düşünülmektedir." denilmek suretiyle müzekkereye cevap verildiğini, Adalet Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün müzekkerede fiili mütekabiliyet kapsamında Dışişleri Bakanlığından alınan 03.02.2014 tarihli ve 2014/4254792 sayılı yazıya atıfta bulunmuştur. (müzekkere ekinde dosya içeriğine sunulmuştur.) Bu görüş yazısı incelediğinde ilgili yazıda özetle;" Ülkemizle Liberya arasında teminattan muafiyet hususunda akdi mütekabiliyet bulunmadığı , fiili mütekabiliyet kapsamında da ; ... adayının , Liberya'da dava açan Türk vatandaşı veya tüzel kişilerin teminat gösterme zorunluluğunun bulunup bulunmadığı konusunda ...'da kain ve daha önce Türk vatandaşının Liberya'da dava açtığı davayı takip eden bir Türk avukatla görüşerek, kendisinden Liberya 'da dava açan Türk vatandaşlarının veya tüzel kişilerin teminat gösterme zorunluluğunun bulunmadığı bilgisini aldığı kaydedilmektedir. " denilmek suretiyle görüş bildirilildiğini, İlgili bu yazıdan da anlaşılacağı üzere iki ülke arasında bu hususta akdi bir düzenleme olmadığını, fiili mütekabiliyet hususunun ise bu yazından anlaşıldığı üzere belgeye dayalı olmadığını,Fiili mütekabiliyetin dayanağının Monrovia'da yaşayan bir Türk avukatının vermiş olduğu bilgi olduğunu, bu haliyle iki ülke arasında teminat hususunda fiili mütekabiliyet durumunun müphem olduğunu, hukuki bir delille, ibraz edilen ve kesinleşen bir mahkeme kararıyla somutlaştırılmadığını,Bu kapsamda yargılamayı yapan mahkemece ;özellikle davacı ilgili ülkedeki uygulamacılardan yardım isteyerek daha önce Türk mahkemesinden verilmiş bir kararın tenfiz edildiğini ortaya koyan kararı Türk mahkemesine sunulmasını istemeli ve bu konuda gerekli araştırmayı yapması gerektiğini, tüm bu aşamalar tamamlanmadan, belgeye dayalı olmadan, ilgili yazıda yer aldığı şekilde bir bilgiye dayalı olarak fiili mütakabiliyetin varlığından cihetle teminatsız bir şekilde yargılamanın yapılması ve karara tesis

edilmesinin hatalı olduğunu, tahkim sözleşmesinin geçerli şekil şartlarını barındırmadığını,Türk hukukunda tahkim sözleşmesinin yazılı olarak yapılması geçerlilik şartı olarak kabul edildiğini, bu kapsamda taraflar arasında geçerli olduğu iddia edilen tahkim yoluna başvuru hususuna ilişkin sözleşme müvekkkilini bağlamadığını, bahsi geçen tahkim yoluna tespit edilen sözleşmede müvekkilinin yazılı bir imzası olmadığı UYAP üzerinden incelenen dosya münderacatından anlaşılacağını, yine davacı tarafın dava dilekçesinde yer aldığı üzere söz konusu tüm süreçlerin dava dışı... isimli broker şirket üzerinden yürütüldüğünü, davalı müvekkili şirketin tahkim hususunda davaya dayanak sunulan tahkim sözleşmesininden kaynaklı sorumlu olduğunu, gerçek bir iradeye dayalı muvafakati olduğunun kabul edilmediğini,Tahkim sözleşmesinin geçerli olduğunu kabul anlamına gelmemek kaydıyla velev ki bu sözleşmenin geçerli olduğu kabul edilecek olsa dahi ;Tahkimden kaynaklı Tenfizi istenen karar; davalı müvekkili şirket ile davacı arasından ticari ihtilafın Türk Hukuku bakımından yargılamayı gerektirdiğini, müvekkilinin tahkim sürecine dahil olmaması, cevap vermemesinin davacı tarafın tüm iddia ve taleplerini inkar ettiğini, kabul etmediği manasına geldiğini, bu kapsam da bir değerlendirme yapılması gerektiğini, aksi bir değerlendirme yoluna gidilerek müvekkili aleyhine karar tesis edilmesinin hatalı olduğunu, yine söz konusu süreç içerisinde yapılan bildirimlerin ve müvekkilinin sürece katılmasına dair yapılan girişimleri bildirimler kanaatlerince yeterli ve usulüne uygun olacak bir şekilde yapılmayarak davalı müvekkilinin şirketin gerektiği ölçüde savunma yapmasına da engel olduğunu, İleri sürerek; Yukarıda arz ve izah edilen ayrıca sayın dairenizce re'sen tespit edilecek hukuka aykırılıklar kapsamında ; İstanbul 17. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2021/178 E. ; 2022/ 38 K. Sayılı ilamının istinaf incelemesi neticesinde kaldırılmasını ve yeniden yargılama yapılarak talepleri doğrultusunda davacının davasının reddine karar verilmesini,Yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davacı taraf üzerine tahmiline karar verilmesini talep etmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ:HMK'nın 355. maddesine göre istinaf incelemesi; istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak ve kamu düzenine aykırılık görüldüğü takdirde ise resen gözetilmek suretiyle yapılmıştır.Dava; Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve İcrası Hakkında New York Sözleşmesi (New York Sözleşmesi)'nin IV ve V. maddeleri uyarınca yabancı hakem kararının tenfizi talebine ilişkindir.Mahkemece yapılan yargılama sonucunda davanın kabulüne, İngiliz Hakem ... tarafından verilen 02.07.2020 ve 28.08.2020 tarihli hakem kararlarının tenfizine karar verilmiş, verilen karara karşı davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.Davalı vekili istinaf sebebi olarak; 5718 Sayılı MÖHUK'un 48. maddesine göre davacının tabi olduğu ülke olan Liberya ile Türkiye arasında karşılıklılık ilkesi bulunmadığından teminat alınması gerekirken teminat alınmaması, taraflar arasında akdedildiği iddia edilen sözleşmedeki tahkim şartının davalının sözleşmede imzası bulunmaması ve tüm süreçlerin broker şirket üzerinden yürütülmesi sebebiyle kendilerini bağlamadığı, tahkimden kaynaklı tenfizi istenen kararın davalı şirket ile davacı arasından ticari ihtilafın Türk Hukuku bakımından yargılamayı gerektirdiği, tahkim yargılaması sırasında davalının savunma hakkının kısıtlandığı ve bu sebeple Mahkemece tahkim kararının tenfizine ilişkin kararın usul ve yasaya aykırı olduğu ileri sürülmüştür. 5718 Sayılı MÖHUK'un 48. maddesine göre, Türk mahkemesinde dava açan, davaya katılan veya icra takibinde bulunan yabancı gerçek ve tüzel kişiler, yargılama ve takip giderleriyle karşı tarafın zarar ve ziyanını karşılamak üzere mahkemenin belirleyeceği teminatı göstermek zorundadır. Mahkeme, dava açanı, davaya katılanı veya icra takibi yapanı karşılıklılık esasına göre teminattan muaf tutar.Somut uyuşmazlıkta; Mahkemece davacının tabi olduğu Liberya ile Türkiye

arasında teminattan muafiyet bulunup bulunmadığına ilişkin yapılan araştırma kapsamında Adalet Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü'nün 04/11/2021 tarih cevabi yazısına göre; iki ülke arasında teminattan muafiyete ilişkin mütekabiliyet tesis eden ikili veya çok taraflı bir uluslararası anlaşmanın bulunmadığı,Dışişleri Bakanlığı'ndan alınan 03/02/2014 tarihli yazıda Liberya'da dava açan Türk vatandaşlarının veya tüzel kişilerin teminat gösterme zorunluluğunun bulunmadığının belirtildiği, bu kapsamda teminattan muafiyet tanınıp tanınmayacağına ilişkin hususun yargı yetkisi ve takdir hakkı kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinin düşünüldüğünün bildirildiği, Dışişleri Bakanlığı'nın fiili mütekabiliyete ilişkin araştırmayı... adayının Liberya'da dava açan Türk vatandaşının davasını takip eden bir avukattan görüş sormak suretiyle yaptığı, söz konusu resmi yazışmalar dikkate alınarak Mahkemece yargı yetkisi ve takdir hakkı kullanılmak suretiyle davacının tabi olduğu Liberya ve Türkiye arasında fiili mütekabiliyet olduğu sonucuna vararak davacıyı teminattan muaf tutmasına ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu anlaşılmakla, davalı vekilinin aksi yöndeki istinaf sebebi yerinde görülmemiştir. 5718 sayılı MÖHUK'un 1. maddesi dikkate alınarak yabancı hakem kararının verildiği ülke olan İngiltere ve tenfiz talebinde bulunulan Türkiye'nin taraf olması sebebiyle somut uyuşmazlığa uygulanacak olan 21.05.1991 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan 10.06.1958 tarihli Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve İcrası Hakkındaki New York Sözleşmesi'nin V(1) maddesinde tahkim sözleşmesinin taraflarca tabi kılındığı kanuna ya da taraflarca hukuk seçimi yapılmamışsa hakem kararının verildiği yer kanununa göre hükümsüz olması, aleyhine hakem hükmü dermeyan olunan tarafın, hakemlik prosedüründen usulü dairesinde haberdar edilmemiş olması veyahut delillerini ikame etmek imkanını elde edememiş olmasına ilişkin tenfiz engelleri tenfiz davasında davalı tarafından ileri sürülmesi ve ispatlanması gerekmektedir.Mahkemece davalıya dava dilekçesi ekli duruşma gün ve saatini bildirir davetiye usulüne uygun olarak tebliğ edilmesine rağmen davalı tarafından cevap dilekçesi sunulmamıştır. Taraflar arasında akdedilen sözleşmede tahkim şartı 24 Ocak 2019 tarihli ... partinin 87. Maddesinde kabul edilmiş olup taraflar arasında gemi kira şözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların Londra'da tahkim yoluyla çözümleneceği ve İngiliz Kanunlarının uygulanacağı kararlaştırılmıştır. Bu durumda HMK'nın 412/2 maddesi ve Konvansiyonun II. maddesinde düzenlenmiş bulunan yazılı şekil şartı yerine getirilmiştir. Tarafların tahkim yargılamasında, tahkim anlaşmasındaki şekli noksanlıklara itiraz etmeksizin katılmış olmaları sebebiyle de tahkim şartının yazılılık unsurunun gerçekleştiği anlaşılmıştır. Hakem yargılamasını yürüten hakem tarafından hakemlik prosedürü ve tüm süreç hakkında davalı bilgilendirilmiş, davalıya savunma hakkı her aşamada tanınmış, ancak davalı kendisi tahkim yargılamasına aktif olarak katılmamış ve savunma sunmamıştır.Tenfizi talep edilen hakem kararlarına konu uyuşmazlık, gemi kiralama sözleşmesinden doğan alacağa ilişkin olduğundan Türk hukukuna göre tahkime elverişli olup, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kamu düzenine aykırılık hali de söz konusu değildir. Bu sebeple davalı vekilinin bu yöndeki istinaf sebepleri de yerine görülmemiştir.Tanıma ve tenfiz davalarında taraflar, maddi vakıaların yeniden tartışılmasını isteyemez ve tenfiz davasında mahkemece yapılacak inceleme, tanıma ve tenfiz engellerinin mevcut olup olmadığıyla sınırlıdır. Mahkeme, hakem kararının maddi hukuk yönünden isabetli olup olmadığı denetleyemez. Aleyhine tanıma ve tenfiz talep edilen taraf, ancak tenfiz şartlarının bulunmadığını (tenfiz engellerinin mevcut olduğunu) öne sürerek itiraz edebilir.Yani uyuşmazlığın esasına ilişkin savunma sebeplerine dayanamaz ve bunlara ilişkin olarak delil gösteremez. (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2000/2-1051 Esas, 2000/1068 Karar ve 21.06.2000 tarihli emsal ilamı) Bu sebeple davalı vekilinin davalı ile davacı arasındaki ticari ihtilafın Türk Hukuku bakımından yargılamayı gerektirdiği

yönündeki istinaf sebebi de yerinde görülmemiştir. Sonuç olarak; ilk derece mahkemesi karar ve gerekçesi usul ve yasaya uygun olup, kamu düzenine aykırılık da tespit edilmediğinden, davalının istinaf başvurusunun 6100 Sayılı HMK'nun 353/1-b-1 maddesi uyarınca esastan reddine karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmış ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan nedenlerle; 1-Davalının istinaf başvurusunun 6100 sayılı HMK' nın 353/1-b-1 maddesi gereğince ESASTAN REDDİNE, 2-Harçlar Kanunu gereğince istinaf eden tarafından yatırılan istinaf kanun yoluna başvurma harcının hazineye gelir kaydına, 3-Karar tarihi itibariyle Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken 427,60 TL istinaf karar harcından istinaf eden tarafından peşin olarak yatırılan 80,70 TL harcın mahsubu ile bakiye 346,90 TL'nin davalıdan tahsili ile hazineye gelir kaydına, 4-İstinaf yargılama giderlerinin istinaf talep eden üzerinde bırakılmasına, -Artan gider avansı bulunması halinde karar kesinleştiğinde avansı yatıran tarafa iadesine, Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda HMK'nın 361/1. maddesi gereğince kararın taraflara tebliğ tarihinden itibaren iki haftalık yasal süre içerisinde Yargıtay temyiz yasa yolu açık olmak üzere 31/10/2024 tarihinde oy birliği ile karar verildi.